

Девета година
99 број
Анл 9, Numărul 99

25 Октомври 2009
25 Octombrie 2009

MACEDONEANUL МАКЕДОНЕЦОТ

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

БАИЛЕШТ И МАКЕДОНЦИТЕ

Со задоволство ја прихvatивме поканата од страна на Општината Баилешт за 18 октомври 2009 година да присуствуваме на „ФЕСТИВАЛОТ НА ВИНОТО-ЗАИЈБРУЛ“, кое нешто му стои на македонците, да не одбиваат и да бидат стално присутни и тачни. Не е единствената ствар која не повикува овдека, туку и гласот на македонските етници од зоната.

Бевме присутни со штанд полен со производи од македонската кујна, каде не изостанаа: зелниците со праз, зелниците со спанаќ, тифенеак, слатки зелници, полнети чушки, така наречени (ракови), лутенка, лути

БĂИЛЕШТИУЛ ШИ МАСЕДОНЕНИИ

Dând curs invitației Primăriei Băileștiului în ziua de 18 octombrie 2009 am participat la „Festivalul Zaibărului” așa cum stă bine macedonenilor, să nu refuze și să fie mereu punctuali. Dar nu numai aceasta ne-a chemat aici ci și glasul etniei macedonene din zonă. Am fost prezenți cu un stand plin de produse culinare din care nu au lipsit: plăcintele cu praz, plăcintele cu spanac, tifeneacul, plăcintele dulci, ciuști umplute (raci), lutița, ciuști coapte, prazul, fasolea cu cârnați, pita și frumoasele

печени пиперки, празот, тафче графче со kobасици, пити и убавите лебови украсени со зраци од сонце исто така направени од тесто, како да Сонцето се наместило на нив, така како да предизвикува да бидат пробани. Али не изостануваше нити ракојата нити црвеното вино, поради тоа што беше и празникот на првокласните пијалоци така наречени „Заијбар од Олтенија„. Покрај штандот на клупа беа наместени книги и изданија од А.М.Р за обичаите, стиховорби, проза и СД со музика која не преставува, пеана од македонски етници. Сувите нанижани пиперки закачени како низа бисери светеја од зраците на Сонцето кое се појавуваше од време на време измеѓу капките на есенскиот дожд.

Се провлече есента помеѓу веселите млади, али тоа не беше препрека на играорната група Сонце

pâini împodobite cu raze din aluat de parcă se așezase Soarele peste ele, așa străluceau și îmbiau la a fi gustate. Dar nu a lipsit nici rachiul și vinul roșu deoarece eram la sărbătoarea licorii numite zaibăr oltenesc. Alături a fost organizată o expoziție cu publicații și cărți ale A.M.R., de tradiții, de poezie, proză și CD-uri cu muzica care ne reprezintă, cântată de către etnicii macedoneni. Ciuștile agățate ca șiragurile de mărele străluceau în razele Soarelui care apărea printre picăturile de ploaie mohorâte ale toamnei. Se strecurase printre veselia tinerilor toamna dar acest lucru nu a împiedicat ansamblul „Sonțe” să-și desfășoare cu multă pasiune și profesionalism dansurile macedonene care s-au

да ја изнесе својата жар и професионалност со своите македонски игри кои беа примени со голем успех. Нити нашите традиционални комади не останаа не пробани, измеѓу ситниот дожд, луѓето од Баилешти и од другите крајеви на Олтенија од различита етница го ценеа квалитетот и уживаа во јадењата и во посебниот вкус на истите.

Внесов талас на радост во дворот на меморативната куќа на Амза Пелеа за кого се вели дека бил македонец, каде беа присутни градоначалниците од сите зони на Олтенија а и политичари. Најважно на оваа манифестација беше присуството на пратеничката Лиана Думитреску која беше позната и со својот даден интервју за традицијата на македонците а посебно планот за иднина на истите. Лиана Думитреску изнесе да секој македонец а посебно таа, се карактеризираат со скромни работи, македонците се познати како вредни луѓе, верни, херои и со чест, тајни кои се обичаи на нивниот живот. Наоѓајќи се на "Фестивалот на виното Заибарул", македонците се оние кои ги познаваат најдобро тајните на грозјето, кое го претвараат во вино а од комињето ракија. Правилностите на македонските генерации се тие да останат верни и да ги запазат традициите и обичаите, пошто тие се единствените комори кои неможат да бидат конфисковани од оние кои не можеа да ги прихватаат во минатиот период на комунизмот.

Православната религија и верата остана способност и сила на македонските етници од Романија. На оваа средба се зборуваше за Црквата "Маијка Домнулуи" (Богородица) од Баилешти од Друмул Раствулуи која беше изградена од страна на македонци и остана како знак на идентитет во зоната. А.М.Р. на чело со Депутатот свој се радуваа на големиот успех за соработувањето на "Фестивалот за Вино-Заибарул" поради тоа што беа опкружени од македонски етници од Баилешти и од неговата околина.

Константина Думитреску

ФЕСТИВАЛОТ НА ВИНО ЗАИЈБАР

На 18 октомври 2009 год во местото Баилешти се одржа „Фестивалот на Виното-Заибар„, кои беше организиран од страна на Општината на градот Баилешти. Фестивалот опфати три манифестации: Една традиционална изложба, една артистичка прдстава и посета на куќата од Амза Пелеа. На овај настан беа присутни различни личности: депутатот Лиана Думитреску

bucurat de mare succes. Nici bucatele noastre tradiționale nu s-au lăsat negustate, printre picăturile mărunte ale ploii, oamenii din Băilești și din alte zone ale Olteniei de diferite etnii au savurat bucatele prezentate și toți au apreciat calitatea și gustul deosebit al acestora.

Am presărat o undă de bucurie în curtea casei memoriale a lui Amza Pelea despre care se spune că ar fi macedonean, unde au fost prezenți primarii din diferite zone ale Olteniei și politicieni. Dar ceea ce a fost foarte important a fost prezența deputatei Liana Dumitrescu la această manifestare care prin interviurile acordate a făcut cunoscută tradiția macedoneană dar și planurile de viitor ale comunității noastre. Liana Dumitrescu a arătat că

orice macedonean, inclusiv dumneaei, se caracterizează prin lucruri simple, macedonenii fiind recunoscuți ca oameni harnici, destoinici, viteji și de onoare, ce dețin tainele simple ale vieții. Și pentru că suntem la "Festivalul zaibăruului", macedonenii cunosc și taina strugurelui pe care îl transformă în vin și a cominei în rachiu. Normalitatea neamului macedonean este

aceea de a rămâne statornici în păstrarea tradițiilor și obiceiurilor fiind singurele comori care nu au putut fi confiscate de către aceia ce nu au putut să-i accepte în perioada plină de tumult a comunismului.

Religia ortodoxă și credința a rămas puterea etnicilor macedoneni din România. La această întâlnire s-a vorbit despre Biserica „Maicii Domnului” din Băilești din Drumul Rastului care a fost construită de către macedoneni și a rămas ca semn al identității acestora în zonă. A.M.R. s-au bucurat de un mare succes la sărbătoarea „Festivalul Zaibăruului” fiind înconjurați de etnicii macedoneni din Băilești și împrejurimile acestuia.

Constantina Dumitrescu

FESTIVALUL ZAIBĂRULUI

În data de 18 octombrie 2009 în localitatea Băilești a avut loc "Festivalul zaibăruului", care a fost organizat de către Primăria Orașului Băilești. Festivalul a cuprins trei manifestări : o expoziție de tradiții, un spectacol artistic și o vizită la casa memorială Amza Pelea. La acest eveniment au participat diverse personalități : deputat Liana

од страна на Асоцијацијата на Македонците во Романија и други политички и локални личности.

Асоцијацијата на Македонците од Романија организира една изложба на книгата и македонските фолклорни обичаи, изложба на традиционалната кујна и една играорна престава организирана од играорната група Сонце, со традиционални македонски ора. Прославата се заврши со посета на мемориалната куќа на Амза Пелеа.

Виорел Думитреску

Dumitrescu din partea Asociației Macedonenilor din România și alte personalități politice și locale.

Asociația Macedonenilor din România a organizat o expoziție de carte și obiecte folclorice macedonene, o expoziție de mâncăruri tradiționale și un spectacol artistic susținut de către ansamblul Sonțe, cu un program de dansuri tradiționale macedonene. Evenimentul s-a încheiat cu o vizită la casa memorială Amza Pelea.

Viorel Dumitrescu

ЕСЕН

Под сивото небо,
Есенските утра
Плачат со маглени капки,
Наливајќи ги полињата цели.

Под страшини седат птички,
Цвркотат, предскажувајќи ја есента,
Припремајќи си ја временската постела,
Чекајќи ја страшната зима.

Таму горе на врвот од куката
Се провлекол страховиот дим,
За да се изгуби меѓу звезди
Стоплувајќи ја есенската
судбина.

Од еднаш се појави
Големото сонце и демно,
Излегувајќи на еден знак,
Разнесувајќи ја маглата цела.

Душата ми ја стопли,
Опфакајќи ја есента цела,
Правејќи ја месечината светла,
Поминувајќи ја дневната граница.

Овде, онде се појавува
Ситниот и тивок дожд,
Што до коски додира
Осетите да ти ги истера.

Дарот е што минува,
Се повлекува, се потонува,
Дождот полн со тага
Ради сочевата јачина.

Константина Думитреску

МАКЕДОНСКОТО БОГАСТВО ВО МУЗЕЈОТ НА СЕЛОТО БУКУРЕШТ

Во еден православен празничен ден, светецот на Музејот на Селото во Букурешт, Свети Димитрија, ние Македонците од Романија им ги донесовме на овој голем празник пофалбите со нашето присуство, изнесувајќи ги нашите

ТОАМНА

Sub cupola cerului,
Diminețile spre toamnă
Plâng cu picături de ceață,
Inundând toată câmpia.

Stau sub streășini păsărele,
Ciripind, amintind venirea toamnei,
Pregătindu-și așternutul vremii,
Așteptând temuta iarnă.

Colo sus în vârf de casă
Se strecoară fumul friicii,
Să se piardă printre stele,
Încălzind destinul toamnei.

Dar deodată, se arată,
Soarele măreț și demn,
La un semn el încălzește,
Ceața toată risipește.

Sufletul mi-l încălzește,
Cuprinzând puterea toamnei,
Lustruind lumina lunii,
Parcurgând hotarul zilei.

Ici și colo se arată
Ploaia calmă și mărunță,
Ce-ți pătrunde până la oase
Simțurile să-ți alunge.

Dară este trecătoare,
Se retrage, se scufundă,
Ploaia plină de tristețe
Pentru a Soarelui putere.

Constantina Dumitrescu

TEZAU MACEDONEAN LA MUZEUL SATULUI DIN BUCUREȘTI

Într-o zi de sărbătoare ortodoxă, a patronului Muzeului Satului din București, Sfântul Dumitru, noi etnicii macedoneni din România, prin Asociația Macedonenilor din România, am adus acestei mari sărbători religioase elogiul prin prezența noastră la

македонско етнички богатства кои се одразуваат во националната носија. Изложбата на македонската традиција ѝ имаше како ѕвезда: плетените рачни чарапи со геометриски и цветни форми, сончеви бои, бои на полоето, водите и житариците, престилки убаво ткаени на кои сјајат истите мотиви и елеци во исти бои. Изнесени беа и кожните опинци, од свинска кожа направени специјално од македонски мајстори, македонски појаси, собрани од крајевите на Олтенија, и кошулите со кратки ракави кои ја украсуваа нашата изложба полна со живи бои носени од природата.

Сфети Димитрија е еден од нај саканите Македонски светци, затоа многу од нас го носат и името Думитру, Думитреску, Думитраке, Матраќе како и дедото на нашата депутат Лиана Думитреску. Поштувањето и ценењето за овај светец е бескрајно.

Исто така присутноста на овај трг (панатур) приреден на прагот на оваа есен и насмевката на

aceasta, etalând tezaurul nostru etnic macedonean ce s-a reflectat prin portul tradițional. Expoziția de tradiții macedonene a avut ca vedete: ciorapi împlețiți cu motive geometrice și florale în culorile Soarelui, a câmpiilor, a apelor și grânelor, fote frumos țesute pe care străluceau aceleași motive și culori din ciorapi și ilice colorate. Nu au lipsit nici opincile confecționate special de meșteri macedoneni, brăurile macedonene culese de pe meleagurile oltenești și cămășile cu mânecă scurtă și nici covoarele atât de specifice nouă.

Sfântul Dumitru este unul dintre cei mai iubiți sfinți macedoneni, de aceea foarte mulți dintre noi îi poartă numele: Dumitru, Dumitrescu, Dumitrache, Matrache, așa cum purta și buniucul deputatei noastre Liana Dumitrescu. Respectul și aprecierile macedonenilor pentru acest sfânt sunt infinite.

De asemenea participarea la acest târg a adus în pragul toamnei și zâmbetul Soarelui care a

Сонцето која се појави и сјајеше кога играорната група "Сонце" започна да игра под македонскиот ритам, под протекција на Сонцето и Свети Димитрија. Зраците се преплетуваа со чекорите на играчите, потсетувајќи се на ритуалот за славењето на светлината на Сонцето и неговата сила. На овај ритам на игра се фатија и гледачите кои останаа одушевени од ритмот и топлината што доагаше од

început să strălucească atunci când ansamblul artistic Sonțe a început să danseze pe ritmurile macedonene, parcă sub protecția Soarelui și a Sfântului Dumitru. Razele se împleteau cu pașii dansatorilor amintind de ritualurile ce slăveau lumina Soarelui și puterea acestuia. În acest ritm al dansului s-au prins și spectatorii care au rămas impresionați

небото и зрачеше, оставајќи да тече страста и љубовта насегаде во овој комплекс на музејот кој беше домакин на традиции од сите зони на Романија, каде што ние македонските етници се најдовме.

Нашата изложба на кулинарство, традиционалните книги и обичаи и маникентите кои ги носеа традиционалните македонски костими ја обогатија патеката на музејот и го разнесуваа во својата околина мирисот на времето поминато од сите оние кои го изнесоа на овој ден нивниот македонски разум и доживување.

Овие настани се одржаја во текот на три дена, почнувајќи со 23-ти и се заврши со 25 октомври 2009 година. Со мислата на настаните кои поминаа чекаме со нестрпение и на други православни празници кои го крунисуваат животот и вербата.

Константина Думитреску

Последниот голем бран на иселување од то на македонците према Романија беше во периодот 1946 – 1949 година. Во продолженије ќе ви пренесеме едно писмо од еден македонец кој дошол во Романија во тој период а кој сега живее во Канада. Дошол овде како дете, остана до крајот на првата младост, и се секава на годините поминати во Романија, татковината која го присвоју.

Поштовани,
Госпожи и Господа од Асоцијацијата на Македонците од Романија,
Поштована г-ѓице Лиана Думитреску,

Како што ви е познато, јас се викам Зико Василев и ве посетив накратко во Вашата Канцеларија во Асоцијацијата на македонците од Романија некаде во месец август 2009 годеина. Нажалост не се сретнав со Г-цата депутат Лиана Думитреску.

А сега неколку реченици за мене: Јас на шестипол години поради Цивилната војна во Западниот дел на Грција во периодот 1946 -1949, Од Егејска Македонија, бев еден од останатите 30.000 деца во возраст од 2- 14 години, стигнавме во Романија во групата на деца од Синаја, Тулѓеш, Орадеа. Основното школо го завршив во Тулѓеш 1955 година, гимназија завршив во Гимназијата Емануел Гожду 1959 годрина, во Орадија. студирав на Факултетот за Преработка на топло во Брашов. Скоро три години работев во Галац во Топилницата за Лимови а во 1969 година заминав за Канада во посета на мојот брат каде и ден денес се наогам. Во Канада живеам во градот Хамилтон (75 км јужно од Торонто) Работев скоро 32 години како инженер, Механички Процеси во најубавиот комбинат за Црна Металургија а сега сум во пензија.

На 4-5 септември 2009 година, имав средба во гимназијата Емануил Гожди –Орадија по повод 50 годишницата од завршувањето на гимназијата.

Dragii mei conaționali, atâtă despre mine, în

de puterea ritmului și căldura ce venea din cer și strălucea lăsând să curgă dragostea celestă peste tot acest complex muzeal ce găzduia tradiții din toate zonele României, unde și noi ca etnici macedoneni ne-am regăsit.

Expoziția noastră culinară, cărțile de tradiții și obiceiuri și manechinele purtând tradiționalele costume macedonene, înnobilaу aleile muzeului și răspândeаu în jurul lor mirosul timpului prin care au trecut toți cei ce-și expuseseră în aceste zile din spiritul și trăirile lor de macedoneni.

Aceste evenimente s-au desfășurat pe parcursul a trei zile începând cu 23 și terminând cu 25 octombrie 2009. Cu gândul la evenimentele parcurse așteptăm cu nerăbdare și alte sărbători ortodoxe care ne încoroneze viața și credința.

Constantina Dumitrescu

Ultimul val mare de migrație al macedonenilor către România s-a petrecut în perioada 1946-1949. În continuare vă prezentăm o scrisoare primită de la un macedonean sosit în România în aceea perioadă și care acum trăiește în Canada. Sosit aici ca copil, rămas până aproape de sfârșitul primei tinereți, el și-a adus aminte de anii petrecuți aici, în România, în țara sa de adopție.

Stimați,
Doamnelor și Domnilor din Asociația Macedonenilor din România,
Stimată domnișoară Liana Dumitrescu,

După cum știți, eu mă numesc Ziso Vasilev și v-am făcut o scurtă vizită la sediul central al Asociației Macedonenilor din România pe la începutul lunii august 2009. Din păcate nu am avut ocazia să mă întâlnesc cu doamna deputată Liana Dumitrescu.

Și acum câteva lucruri despre mine: eu la șapte ani și jumătate din cauza Războiului Civil din nordul Greciei din 1946-1949, din Macedonia Egeeană, făcând parte din cei 30.000 de copii în vârstă de la 2 ani la 14 ani, am ajuns în România la coloniile de copii de la Sinaia, Tulgheș, Oradea. Școala elementară am terminat-o la Tulgheș în 1955, apoi Liceul Emanoil Gojdu în 1959 la Oradea și apoi am studiat la Facultatea de Prelucrări la cold din Brașov. Apoi am lucrat aproximativ 3 ani la Galați la Laminorul de Tablă și în 1969 am emigrat în Canada la un frate de al meu și încă sunt aici. În Canada, în orașul Hamilton (75 de km la sud de Toronto) am lucrat ca Inginer Procese Mecanice la cel mai mare combinat siderurgic timp de aproximativ 32 de ani și acum sunt la pensie.

Anul acesta, 2009, am avut întâlnirea de 50 de ani de la terminarea Liceului Emanoil Gojdu din Oradea unde am participat și eu în perioada 4-5 septembrie 2009.

Dragii moi sonarodnici, толку за мене, и

acest plic veți găsi un calendar format mare, un calendar format mic, un calendar de buzunar, un cec internațional pentru plăți în valoare de 100 dolari canadieni și un ziar "Macedonia" care apare la Toronto.

Cu mare stimă,
Al dumneavoastră Ziso Vasil

во овој плик ќе најдете еден календар голем, еден календар мал, еден календар покет, еден Интернационал Монеи Ордер од 100 канадски долари и еден весник „Македонија,, кој излегува во Торонто.

Со голема чест,
Ваш Зисо Васил

Stimați: Daamelor și Domnilor din "Asociația Macedonemilor din România",
Stimata Domnișoara Liara Dumitrescu,
După cum știți, eu mă numesc ZISO VASILIEV și eu v-am făcut o scurta vizită la sediul central al "Asociației Macedonemilor din România" pe la începutul lunii August 2009. Din păcate nu am avut ocazia să mă întâlnesc cu D^{na} deputata Liara Dumitrescu.
Și acum citesc lucruri despre mine: eu la șapte ani și jumătate, din cauza Războiului Civil din Nordul Greciei din 1946-1949, din "Macedonia EGEE", făcând parte din cei 30.000 de copii în vârstă de la 2-ani la 14 ani, am ajuns în România la coloniele de copii de la Simaia, Tulgheș, Oradea. Școala Elementară am terminat-o la Tulgheș în 1955, apoi Liceul Emmanuil Gojdu în 1959 la Oradea și apoi Facultatea: Prelecări la Cold la Brașov. Apoi am lucrat aprox. 3 ani la Galati la Laminorul de Tabla și în 1969 am emigrat în Canada la un foste de al meu și încă sînt aici. În Canada, în orașul Hamilton (75 Km la Sud de TORONTO) am lucrat ca Mechanical Proces Inginer la cel mai mare Combinat Siderurgic timp de aprox. 32 de ani și acum sînt în pensie.
Anul acesta 2009, am avut întâlnirea de 50 de ani de la terminarea Liceului Emmanuil Gojdu din Oradea unde am participat și eu la 4-5 Septembrie 2009.
Draim voј сoпародници, толку за мене, и во овој пакт ќе најдете еден календар голем, еден календар мал, еден календар: Pocket еден International Money Order од 100 Канадски долари и еден весник "Македонија" кој излегува во Торонто. Со голема чест, јас Зисо Василев.

CANADIAN DOLLAR WORLD MONEY ORDER - MANDAT UNIVERSEL EN DOLLAR CANADIEN		41267067	1-404
 Royal Bank of Canada Banque Royale du Canada 752 UPPER JAMES ST HAMILTON ON		DATE 20091016	
PAY TO THE ORDER OF / PAYEZ À L'ORDRE DE		ASOCIATIA MACEDONENILOR DIN ROMANIA #100.00	
		EXACTLY 10000¢	
NOT TO EXCEED ONE THOUSAND CANADIAN DOLLARS / N'EXCÉDANT PAS MILLE DOLLARS CANADIENS		CANADIAN DOLLARS CANADIENS	
PURCHASER NAME / NOM DE L'ACHÉTEUR Z. VASILIEV		ROYAL BANK OF CANADA / BANQUE ROYALE DU CANADA	
PURCHASER ADDRESS / ADRESSE DE L'ACHÉTEUR 1404-43 FOREST AVE. HAMILTON-ON, L8N 1X2 CANADA		GORDON M. HIRDEN PRESIDENT AND CHIEF EXECUTIVE OFFICER / PRÉSIDENT ET CHIEF DE LA DIRECTION	
⑆41267067⑆ ⑆02042⑆003⑆ 099⑆022⑆6⑆			

ЗАКЛЕТВА

Заклетвата на есента е запишана
На една тиква што виси закачена,
Спуштајќи се со целата тежина,
Заклетвата што ја ниси во семето.

Седи и чека засучена
Меѓу немилосрдната ограда,
Плачејќи во очекување
Желни кои да ја изедат.

„Се заколнав полна со горчина
Сакам да бидам изедена од човек,
За да може да зборува
Каква вкусна и блага бев!“

Желбата и се исполна,
Над тиква седна.
Рака топла и чиста
На домаќинката мајчица.

Ја зема со голема пажња
И зборува и ја гали,
Како таа ќе ја спреми
Во тестото за пита ќе ја стави.

Константина Думитреску

ДРАМА НА МАКЕДОНЦИТЕ ОД УРЗИКУЦА

Се забрани правото на малцинствата да зборуваат на својот мајчин јазик, да ги запазат своите стари обичаји и традиции. Во општината Урзикуца строго забранија зборувањето на македонски јазик и ставија многу забрани према етничките македонци. Кој ќе се спротиставеше, беше затваран и сметан дека е легионер и против комунистичкиот режим. Пошто не успеа да не натерат да си го забораваме нашето потекло покушаа да не преселуваат во местото Барка, со надеж ако не помешат ќе не направат да забораваме за стварното потекло, потекло на македонците.

Виорел Думитреску

МАКЕДОНСКА ВЕЧЕР

Во ритмот на тапани музика и игра, младите од македонско потекло од играорната група Сонце ставија во програмот нови игри кои со голема страст ги припремаа. Играта одеше во ритмот на тапаните и музиката, а нивниот чекор сраснуваше додирајќи го подот формирајќи една целост поврзана тржествено со играта. Со смех и игра го славеја својот колега Богдан, кои полнеше шеснајсет години, беше сабота навечер, воодушевена и обогатена со акламирање на

JURĂMÂNT

Jurământul toamnei este scris
Pe o ticvă ce atâră spânzurată,
Lăsându-se cu toată greutatea,
Jurământului ce-l poartă în sâmbur.

Stă și așteaptă răsucită
Printre gardul nemilos,
Lăcrimând în așteptarea
Celor dornici s-o mănânce.

„-Am jurat plină de amar
Vreau să fiu mâncată de om,
Ca să poată să vorbească
Ce gustoasă și dulce eram!“

Dorința i s-a împlinit,
Peste ticvă se așează,
Mâna caldă și curată
A măicuței gospodine.

Și o ia cu multă grijă,
Și-i vorbește, ș-o alintă,
Cum ea o s-o pregătească
Cu aluat într-o plăcintă.

Constantina Dumitrescu

DRAMA MACEDONENILOR DIN URZICUȚA

Încă de la venirea lor la putere, comuniștii au vrut ca să suprimе dreptul minorităților de a-și vorbi limba maternă, de a-și păstra obiceiurile și tradițiile străvechi. În comuna Urzicuța au interzis cu strictețe vorbirea limbi macedonene și au făcut multe opresiuni împotriva populației de etnie macedoneană. Cei care s-au opus au fost arestați ca fiind legionari și împotriva regimului comunist. Văzând că nu reușesc să ne facă să uităm originile noastre au decis mutarea noastră în localitatea Bârca, sperând ca prin amestecarea raselor să ne facă să ne uităm adevărata origine, originea macedoneană.

Viorel Dumitrescu

SEARĂ MACEDONEANĂ

În ritm de tobe, în ritmul muzicii și al dansului, tinerii de etnie macedoneană din ansamblul Sonțe au pus în scenă dansuri noi studiate cu multă pasiune. Dansurile se lăsau conduse de ritmul tobelor și al muzicii și pașii lor se contopeau cu podeaua formând un întreg ca un legământ solemn cu dansul. Glumind, dansând, aniversând pe colegul lor, pe cel ce împlinea șaisprezece ani, Bogdan, au împodobit seara zilei de sâmbătă cu chiuituri zglobii ale

нивните млади насмевки. Песните излегуваа од нивните млади грла и се одзиваа од ѕидовите на собата како ехо кое се разнесуваше насекаден. Јас им помагав кога тие имаа потреба од мене за тоа. Срцата наши, на нас постарите, кои бево неколку на број, се наполниа со радост кога ги гледавме околу нас играчите на играорната група Сонце кои се привиткуваа како зраците на утринското сонце кое го навестуваше денот и ја испракаше ноќта. Се уморив и ги оставив младите да се радуваат и понатаму во просториите на АМР од Букурешт, повлекувајќи се во еден кош од каде ги поспматрав и им се воодушевував до касно кога нивните млади очиња почнаа да стануваат уморни и побараа да си легнат велејќи сите во еден глас Добра ноќ.

Константина Думитреску

râsetelor lor de tineri. Cântecelr răsunaу din glasurile lor fragede și se loveau de pereții camerelor acompаniindu-i ca o orchestră prin ecoul ce se аuzeа. Eu îi ажутам și îi îndrumам atunci când solicitаu аceаstа. Inimile noastre, ale celor mai în vârstă, eram câțiva la număr, s-au umplut de bucurie când în jurul nostru dansatorii din ansamblul Sonțe se undiaу precum razele dimineații când inundă ziua și аlungă noaptea. Am обosit și i-am lăsat pe tineri să se distreze în continuare la sediul central al А.М.Р. din București, retrăgându-mă într-un colț și admirând cum își desfășуrau аctivitatea până noaptea târziu când ochii lor s-au îngreunat de oboseală și s-au cerut la culcare spunând тоți în cor : Dobra nochi !

Constantina Dumitrescu

ПАРЛАМЕНТАРНА ДИПЛОМАТИЈА

Втор дел

ЕИСЧ ги има следните типови на членови и тоа стални членови, членови на асоцијацијата и обсерватори. Во овој момент, парламентите на следните држави се стални членови на ЕИСЧ – Белгија, Република Чешка, Франција, Германија, Италија, Полска, Романија, Шпанија и Велика Британија. Постои можност во овој момент како и во 2010 година, Романија преку Меѓународниот Парламент да го преземе председателството на овој европски интерпарламентарен форум. Оваа работа се должи на стабилните активности реализирани на внатрешн и надворешн план од страна на подкомисијата за пространство од рамките на Собранието на Депутатите а посембо на своето Претседателство, депутатот Лиана Думитреску.

Парламентарното Собрание на Франкофонијата (АПФ) – претставува еден форум за разгледување и за промена на информации визирајќи во главно, унапредувањето и демократската одбрана, правта на државата, поштување правата на човекот и разноликост во културата.

Собранието ги унапредува сите иницијативи за соработка и е наменето да раководи на

ДИПЛОМАТИЈА ПАРЛАМЕНТАРНА

Partea a II - a

EISC are următoarele categorii de membri și anume membrii permanenți, membrii, membrii asociați și observatori. În prezent, parlamentele următoarelor țări sunt membri permanenți ai EISC: Belgia, Republica Cehă, Franța, Germania, Italia, Polonia, România, Spania și Marea Britanie. Există posibilitatea în acest moment ca în anul 2010, România prin parlamentul național să preia președenția acestui forum interparlamentar european. Acest lucru se datorează activității susținute realizate pe plan intern și internațional de către Subcomisia pentru Spațiu din cadrul Camerei Deputaților și în special a președintei sale, deputat Liana Dumitrescu.

Adunarea Parlamentară a Francofoniei (APF) - constituie un forum de dezbateri și de schimb de informații vizând, în principal, promovarea și apărarea democrației, a statului de drept, respectarea drepturilor omului și a diversității culturale. Adunarea promovează toate inițiativele de cooperare menite să conducă la întărirea solidarității

зајакнувањето на солидарноста кои го употребуваат францускиот јазик и ги утврдува помеѓу своите членови, помагајќи им на овој начин воспоставување на еден дијалог помеѓу култури. Главните цели на АПФ се - пристапувањето, пред извршните власти на франкофонијата, интересите и стремежот на народите франкофони; - унапредување на демократијата, државните права и правата на човекот, посебно во рамките на колективот на франкофонијата; - сваќање на сите проблеми кои се во интерес, а посебно актуалните проблеми на меѓународната политика и пренесување на извештајите во овој смисол, во структурите на франкофонијата; - потпомагање во соопраќањата и зацврстување на солидарноста во рамките на заедницата на франкофонијата, со почитување на правата према развивањето; - Унапредување на улогата на парламентарната дипломатија; - придонесите за развивање и меѓусебното познавање на културата и цивилизацијата на францускиот народ. АПФ е составена од оделенија, претставени од 63 парламенти од пете континенти. Пратеничката Лиана Думитреску, претставникот на македонските малцинства во Романскиот Парламент, разви една активност подржана и во рамките на оваа организација.

Парламентарното Собрание на Европскиот Совет ја организира првата европска седница од историјата на Континентот. Со делегации од 46 меѓународни парламенти, таа останува најголема стварна европска седница. Парламентарното Собрание е едно од двата државни организми на Европскиот Совет. Таа претставува политичка сила на парламентите од државните членки. Собранието сака да биде поттикнувач за проширување на европската соработка према сите демократски држави во Европа.

Парламентарното Собрание на НАТО е Меѓународна организација на законодавниот орган од земјите членки на Алианцата Западно-Атлантика, како и 14 членови на здружението. Собранието нуди еден критички форум за меѓународниот дијалог помеѓу парламентите на база серија прашања за безбедноста, политички прашања и економски прашања. Главната цел е да створи реципрочни разбирања помеѓу парламентарните алијанци, унапредување и решавање на проблемите за безбедност со која се сретнува партнерот трансатлантски. Разговорите и претставувањето во рамките на Собранието донесуваат важни придонеси за развивање на хармонијата која треба да стои на политичка основа на алијансата.

продолжува во наредниот број

Депутат Лиана Думитреску

МАКЕДОНИЈА И СЛОБОДА НА ШТАМПАТА

Организацијата на Репортери без Граници (РСФ) во месец октомври изјави јавно да во последните 12 месеци, слободата на штампата се уништува во балканските земји, освем во две од нив. Извршените студии на Организацијата за Репортери без Граници се одразува во газето на слободниот печат чии состанок се одржа измеѓу 1

pe care folosirea limbii franceze o stabilește între membrii săi, contribuind astfel la instaurarea unui veritabil dialog între culturi. Principalele obiective ale APF sunt : - reprezentarea, în fața autorităților executive francofone, a intereselor și aspirațiilor popoarelor francofone; - promovarea democrației, statului de drept și drepturilor omului, mai ales în cadrul comunității francofone; - sesizarea tuturor problemelor de interes, în special a problemelor de actualitate ale politicii internaționale și transmiterea unor avize în acest sens structurilor francofoniei; - favorizarea cooperării și întărirea solidarității în cadrul comunității francofone, cu respectarea dreptului la dezvoltare; - promovarea rolului diplomației parlamentare; - contribuția la dezvoltarea și cunoașterea reciprocă a culturilor și civilizațiilor popoarelor care se exprimă în mod curent în limba franceză, fără a aparține culturii sau civilizației franceze. APF este compusă din secțiuni, reprezentând 63 de parlamente de pe cele cinci continente. Deputatul Liana Dumitrescu, reprezentantul minorității macedonene în Parlamentul României a desfășurat o activitate susținută și în cadrul acestei organizații.

Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei constituie prima adunare europeană din istoria continentului. Cu delegații din 46 de parlamente naționale, ea rămâne cea mai mare adunare într-adevăr europeană. Adunarea Parlamentară este unul dintre cele două organe statutare principale ale Consiliului Europei. Ea reprezintă forțele politice ale parlamentelor statelor membre. Adunarea dorește să fie motorul extinderii cooperării europene către toate statele democratice din Europa.

Adunarea Parlamentară a NATO este organizația interparlamentară a legislatorilor din țările membre ale Alianței Nord-Atlantice, alături de 14 membri asociați. Adunarea oferă un forum critic pentru dialogul internațional între parlamente pe o serie de chestiuni de securitate, chestiuni politice și chestiuni economice. Obiectivul său principal este de a promova înțelegerea reciprocă între parlamentarii alianței, promovării și rezolvării problemelor de securitate cu care se confruntă parteneriatul transatlantic. Discuțiile și dezbaterile din cadrul adunării aduc o contribuție importantă la dezvoltarea consensului care trebuie să stea la baza politicilor alianței.

materialul va continua în numărul viitor

Deputat Liana Dumitrescu

MACEDONIA ȘI LIBERTATEA PRESEI

Organizația Reporteri fără Frontiere (RSF) a făcut public în luna octombrie faptul că în ultimele 12 luni starea libertății presei s-a deteriorat în toate țările balcanice, cu excepția a două dintre acestea. Studiul efectuat de organizația Reporteri fără Frontiere reflectă actele de încălcare a libertății presei care au avut loc între 1 septembrie 2008 și 31 august 2009.

септември 2008 година и 31 август 2009 година. Секоја земја добива позиција и резултати од 0 (најдобар) до 115,50 (најлош).

Од двете балкански земји една е Македонија која се качи за осум места во индексот и се пласира на 34 место во редот на останатите 175 нации од светот внесени во студијата за оваа година, качувајќи се од 42 место, и Србија која се качи за две места, стигнувајќи на 62 место во светот. Бугарија, Грција и Романија слегаа во табелата.

Генералниот Секретар на РСФ, Жан-Франсоа Жулиар изјави дека „е лут кога треба да видиш како слегуваат постојано на табелата, од година во година,, европски демократи како што е Франција, Италија и Словачка.

Данска, Финска, Ирска, Норвешка и Шветска се на прво место на индексот за оваа година, секоја со резултат 0 точки.

Редакција

МАКЕДОНЦИТЕ, ЕУ И НАТО

Над 90% од македонците ги подржуваат напорите за приклучување на својата земја, во Европската Унија и Евроатлантика, према една студија од Меѓународниот Републички Институт (ИРИ). Џон Каваног, шефот на филијалата ИРИ од Скопје, изјави да 94% од дописниците се изјаснале за подржувањето на Македонија да влезе во НАТО, а 96 % го подржаја влегувањето на земјата во ЕУ. Каваног додаде да поголем број на македонци мислат да земјата е стабилна и да врските со повеќестраните е нормална а не спорна како е изнесено во македонската енциклопедија.

Редакција

СМД ИМ ЧЕСТИТА НА МАКЕДОНИЈА ЗА ПОЗИТИВНИОТ ИЗВЕШТАЈ ДОБИЕН ОД СТРАНА НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА

Формирана 2004 година, Соединетата Македонска Диаспора – СМД, е невладината организација која е позната во овие пет години со нејзината активност како Меѓународен лидер за Македонската проблематика, таа дејствува активно и е основана за поддршка на интересите и потребите на македонците и на македонската заедница од целиот свет.

На 14 октомври 2009 година, во Вашингтон ДЦ, организацијата на Соединетата Македонска Диаспора (СМД) и честита на Република Македонија за добиениот позитивен извештај од страна на Европската Комисија, извештај кои предлага започнување на разговори за приспособување кон Европската Унија.

Исто така на 14 октомври 2009 година, Европската Комисија во својот годишен извештај во однос на проширувањето на стратегијата, подвлече дека Република Македонија го исполнува критериумот од Копенхаген од 1993 година, исполнувајќи ги вредностите на потребните мислења за да прими една позитивна препорака за

Фиекаре држава првобитно о позиција и резултат, од 0 (најдобар) до 115,50 (најлош).

Целе две држави балкански се Македонија која се качи за осум места во индексот и се пласира на 34 место во редот на останатите 175 држави од светот внесени во студијата за оваа година, качувајќи се од 42 место, и Србија која се качи за две места, стигнувајќи на 62 место во светот. Бугарија, Грција и Романија, се вклопуваат во класирањето.

Секретарот на РСФ, Жан-Франсоа Жулијар изјави дека : „е супротивен на идејата за демократија европска преку Франција, Италија и Словачка постојано во класирањето, секоја година“.

Данска, Финска, Ирска, Норвешка и Шведска се на прво место на индексот за оваа година, секоја со резултат од 0 точки.

Редакција

МАКЕДОНЦИТЕ, ЕУ И НАТО

Повеќе од 90% од македонците ги подржуваат напорите за приклучување на својата земја, во Европската Унија и Евроатлантика, према една студија од Меѓународниот Републички Институт (ИРИ). Џон Каваног, шефот на филијалата ИРИ од Скопје, изјави да 94% од дописниците се изјаснале за подржувањето на Македонија да влезе во НАТО, а 96 % го подржаа влегувањето на земјата во ЕУ. Каваног додаде да поголем број на македонци мислат да земјата е стабилна и да врските со повеќестраните е нормална а не спорна како е изнесено во македонската енциклопедија.

Редакција

DUM FELICITĂ MACEDONIA PENTRU RAPORTUL POZITIV PRIMIT DIN PARTEA COMISIEI EUROPENE

Фондацијата во 2004, Диаспора Унија Македонска – DUM, е невладината организација која е позната во овие пет години со нејзината активност како Меѓународен лидер за Македонската проблематика, таа дејствува активно и е основана за поддршка на интересите и потребите на македонците и на македонската заедница од целиот свет.

На 14 октомври 2009 година, во Вашингтон ДЦ, организацијата на Диаспора Унија Македонска (DUM) и честита на Република Македонија за добиениот позитивен извештај од страна на Европската Комисија, извештај кои предлага започнување на разговори за приспособување кон Европската Унија.

Исто така на 14 октомври 2009 година, Европската Комисија во својот годишен извештај во однос на проширувањето на стратегијата, подвлече дека Република Македонија го исполнува критериумот од Копенхаген од 1993 година, исполнувајќи ги вредностите на потребните мислења за да прими една позитивна препорака за

почнување на разговорите за приспособување.

"2009 година беше една добра година за Република Македонија во поглед за приспособување во еуро-атлантика", изјави Претседателот на Административниот Совет на СМД и Потпретседателот на Организацијата Александар Митрески.

"Моментот е да Македонија слави. Македонците не треба да овој момент на еуфорија влиае на рационалноста што се однесува за нивниот интерес, стратешки и национален во прв ред, задржувајќи си го уставното предедовско име: Македонија", додаде претседателот на СМД, Методија А. Колоски.

Редакција

СКОПЈЕ И НЕГОВАТА ВЕКОВНА УБАВИНА

III-от Дел

Со текот на годините Капан Ан тешко настрадал во земјотресот од 1555 година, големиот пожар во 1689 година и во катастрофалниот земјотрес од 1963 година, кога беше речиси разурнат. Во 1974 година Капан Ан е целосно обновен и реконструиран.

Во непосредна близина на стариот камен мост, односно каде денеска е базарот на Скопје се наоѓа еден друг историски објект на градот, познатата Дант Пашин Хамам (хаммам – бања) Изградена е во втората половина на XV век и се зборува за неа дека не била никогаш употребена. Према легендата се вели дека за да се стопли потребна била голема количина на дрва за огин така да шумите што постоеа во тоа време на Водно, кои се наоѓа во близината на Скопје беа скоро уништени во тоа време кога се подигна ова бања. Према една друга легенда, ќерката на Даут Паша отиде да ја види бањата кога била при крај готова за употреба кога од ѕидовите на хамамот излезе една голема отровна змија и ја касна. Таа умре а Даут Паша даде наредба да бањата биде затворена и да не биде никогаш употребена. Во 1948 година конструкцијата беше реконструирана и претворена во галерија за сликарство.

Еден друг објект на градот е, Сули Ан еден од по импозантните Анови во Скопје а зградата која го запазува е една од нај стари спомени останати во овој град уште од првата половина на XV-от век Ан Сули беше изграден од Исхак Беу, како додаден проширен дел на џамијата Алаџа. Овај Ан е сличен од видна точка на конструкцијата со Анот Куршумли. Како Ан , одиграл голема улога во развојот на трговскиот сообраќај, бидејќи бил нокевалиште на трговците и пастниците и на нивните коли . Името „Сули,“ (сули на турски значи „да има вода,“) го прими поради што тука течеше реката Серава која во тоа време течеше на источната страна. Укупната површина на анот е од 2,101 м². Главниот влез беше ситуиран на западниот крај кои води према средниот дел на чаршиата. Источниот дел водеше

negocierilor de aderare.

"2009 a fost un an bun pentru Republica Macedonia în ceea ce privește integrarea euro-atlantică", a declarat Președintele Consiliului de Administrație al UMD și Vice Președinte al organizației Aleksandar Mitreski.

"Este momentul ca Macedonia să sărbătorească. Macedonenii nu trebuie să lase ca acest moment de euforie să le influențeze rațiunea în ceea ce privește interesele lor strategice și naționale, în primul rând, menținerea numelui constituțional și ancestral: Macedonia", a adăugat președintele DUM Metodija A. Koloski.

Redacția

SKOPJE, FRUMUȘEȚEA SA SE ÎNTINDE PESTE SECOLE

Partea a III-a

De-a lungul timpului Kapan Han a suferit daune și a fost deteriorat în cutremurul din anul 1555, în marele incendiu din 1689 și în cutremurul catastrofal din 1963 când a fost distrus aproape complet. În anul 1974 Kapan Han a fost complet reconstruit.

În imediata apropiere a vechiului pod de piatră, adică la începutul a ceea ce astăzi este considerat vechiului bazar din Skopje se află un alt reper istoric al orașului, renumita Daut Pașin Hamam (hamam = baie). Construcția a fost ridicată în a doua jumătate a secolului al XV-lea și se spune despre ea că nu a fost niciodată folosită. O legendă spune că pentru a o încălzi erau necesare cantități enorme de lemn de foc astfel încât pădurile existente la acea dată pe Muntele Vodno situat în apropiere de Skopje au fost aproape distruse în perioada cât s-a ridicat această baie. Potrivit unui alte legende, fiica lui Daut Pașa a vizitat baia atunci când era aproape de a fi dată în folosință, când, un șarpe imens veninos a ieșit din pereții hamamului și a mușcat-o. Ea a murit și Daut Pașa a ordonat ca baia să fie închisă și să nu fie folosită niciodată. În anul 1948 construcția a fost restaurată și transformată într-o galerie de artă.

Un alt reper al orașului, Suli Han este unul dintre cele mai impozante hanuri din

према реката Серава. Во внатрешната страна на дворот се наогаше амот во правоагона градба со соби кои се наогаа на приземје и на спрат, и на број 57. Шталите за животните беа на западната страна на амот. Сули Ан претрпе големи штети во големиот пожар од 1669 и беше комплетно уништен од земјотресот 1963 година. Беше поново реконструиран во 1972, а денеска заседнува Факултетот за Визуална уметност и Музеот на

Скопје иау клăдиреа каре л-а адăпостит есте уна динтре целе маи монументале рăмесе ѓн ацест ораш дин прима јумăтате а секолуй ал XV-леа. Хан Сули а fost construit de Ishak Bey, ca o dotare și anexă la Moscheea Aladja. Acest han este similar din punctul de vedere al tipului de construcție cu Hanul Kursumli. Ca han, acesta a servit pentru cazarea și adăpostirea călătorilor și negustorilor și a caravelor lor. Numele de "Suli" (sulu ѓн турcă ѓнсеамнă "а авеа апă") а fost

Планот на конструкција на Сули Ан

- A - внатрешен двор
- Б – чардак
- Ц – балкон
- Д – соби
- Е – штали

Planul construcției Suli Han :

- A - curte interioară
- B - verandă
- C - balcon
- D - camere
- E - grajduri

стариот пазар на Скопје. Материјалите за изградба се исти како и за останатите анови кои се во Скопје. Кршен камен и редови од тули поврзани со дебели стратови на малтер. Во XVI – от век главна цел на амот беше претварањето од ан во супермаркет во тие времиња со магацини во приземјето и на спратот кои беа повеќето на богати трговци од еврејско потекло, сите и на приземјето и на спратот беа преземени во поголем дел од евреи.

Одма до Сули ан се наогаа влезот на друга зграда, која е монумент на муслиманската архитектура во Скопје – Безистенот (безистен на турски јазик е пазар). Оваа зграда е прва и е доста важна по нејзината изградба предвидена за трговија во Скопје, беше подигната во првиот век на отоманското

примит дин cauza râului Serava care la vremea respectivă curgea prin dreptul laturii sale estice. Suprafața totală a hanului este 2.101 mp. Intrarea principala era situată ѓн partea de vest și дăдеа către partea de mijloc а vechiului bazar. Intrarea din partea de est дăдеа ѓнspre râul Serava. Curtea interioară de formă rectangulară era delimitată de camerele situate atât la parter cât și la etaj, ѓн număr de 57. Grajdurile pentru adăpostul animalelor erau situate ѓн partea de nord а hanului. Suli Han а suferit daune majore ѓн marele incendiu din 1669 și а fost complet distrus de cutremurul din 1963. А fost reconstruit ѓн anul 1972, iar astăzi adăpostește Facultatea de Arte Vizuale și Muzeul vechiului bazar din Скопје. Materialele folosite la construcția sa au fost aceleași ca și la celelalte hanuri din Скопје : piatră cioplită și rânduri de cărămizi legate cu straturi groase de mortar. ѓн secolul al XVI-lea scopul de bază al hanului а fost modificat transformându-se din han ѓнtr-un fel de supermarket al acelor timpuri cu magazine la parter și etaj deținute ѓн marea lor majoritate de negustori de origine evreiască.

Chiar lângă Suli Han se află intrarea ѓнtr-o altă clădire monument а arhitecturii islamice din Скопје - Bezisten (bezisten fiind cuvântul ѓн limba turcă pentru piață). Această clădire este prima și cea mai importantă construcție destinată comerțului ѓн Скопје, а fost ridicată ѓн primul secol а dominației otomane și reprezintă embrionul din care s-a dezvoltat mai târziu vechiul bazar а orașului. De fapt,

доминирање и преставува зачеток од каде се почна со развитокот на стариот базар на градот. Односно, Безистенот, беше живиот центар на трговијата во Скопје, а базарот порасна во нејзинот круг. Безистенот кои може да биде посетен денеска е релативно нова изградба, која е една реконструкција на стариот Безистен направена од страна на Исхак Беу на темелите кои постоеа, кој беше уништен од големиот пожар од 1689 година. Денеска на ова место има куќи, уметнички галерии, студија, кафани и чајџилници.

Независно од која страна влегуваш или се шеташ низ стариот базар на Скопје не можеш да избегнеш а да не се сретнеш со џамијата на Мурат Паша. Издигната во срцето на базарот, на раскрсницата на двете главни алеи во базарот. Џамијата е ситуирана до една чешма, спротивно од бањата и во близината на Сули Ан која е опкружена со магацини. Џамијата на Паша Мурат има

доста обичен стил на архитектура, со елементи типични за муслиманскиот тип барок. На десната страна е минерето, кое како изгледа и стилот сауртехтоник припаѓа на друг период, доста постар во споредба со останатата конструкција. Голема атракција преставува и гробиштата кои се наоѓаат во дворот на џамијата,

гробишта кои имаат три надгробни полчи доста стари со писмо од 1741 и 1790 година. Во влезот на џамијата има напис на арапски јазик кое докажува да истата беше реконструирана во периодот од 1802 – 1803 после пожарот од 1689 кој уништи еден голем дел од градот Скопје. Не се знае точно кога беше изградена за прв пат џамијата но најновото испитување на археолозите докажаа дека џамијата Мурат Паша е подигната на темели доста постари.

Спроти џамијата Мурат Паша се наоѓа Чифте Хамам, која некогаш била втора по големина бања во Скопје. Ситуирана во центарот на стариот базар, измеѓу Џамијата Мурат Паша и Сули Ан. Чифте Хамам е дополние на триото на социјалниот живот од тип исламски и заедно со другите две изградби сочинуваат важна осија во

Bezisten a fost centrul vieții comerciale în Skopje iar bazarul a crescut în jurul lui. Bezistenul care poate fi vizitat astăzi este o construcție relativ nouă, el nefiind altceva decât o reconstrucție a vechiului Bezisten făcută de către Ishak Beu pe fundațiile construcției care a fost distrusă în marele incendiu din 1689. Astăzi acest loc adăpostește case, galerii de artă, studiouri, cafenele și ceainării.

Indiferent pe ce parte ai intrat sau pe unde anume te plimbi în vechiul bazar din Skopje este imposibil să nu dai peste moschea lui Murat Paşa. Situată în însăși inima bazarului, la intersecția celor mai importante alei ale bazarului, moschea este situată lângă un izvor de apă, vis-à-vis de un hamam și în apropierea lui Sului Han și este înconjurată de magazine. Moschea lui Paşa Murat are un stil arhitectonic destul de simplu, cu elemente tipice pentru stilul baroc islamic. În partea sa dreaptă se ridică minaretul, care, așa cum o arată și stilul său

arhitectonic aparține unui perioade diferite, mult mai vechi decât a restului construcției. O mare atracție o constituie și cimitirul situat în curtea moscheii, care cimitir conține trei pietre funerare foarte vechi cu inscripții datând din 1741 și 1790. La intrarea în moschee există o inscripție în limba arabă

care atestă că ea a fost reconstruită în perioada 1802-1803 după ce a fost distrusă în 1689 în urma devastatorului incendiu care a distrus o mare parte din oraşul Skopje. Nu se ştie cu precizie când anume a fost construită pentru prima dată această moschee dar cercetările arheologice realizate recent au stabilit că actuala moschee Murat Paşa se ridică deasupra unei construcții mult mai vechi.

Vis-à-vis de moscheea Murat Paşa se găseşte Cifte Hamam, care odată era cea de a doua baie ca mărime din Skopje. Situată în centrul vechiului bazar, în spațiul dintre Moscheea Murat Paşa și Suli Han, Cifte Hamam completează trio-ul de bază al vieții sociale de tip islamic și formează împreună cu celelalte două edificii o axă de importanță vitală în viața societății umane.

човечкото општество. Овај комплекс е единствен во Европа а и на Балканскиот полуостров. Изградена во втората половина на XV –от век, бањата има голема архелолшка вредност која неможе да се спореди со друго нешто на Балканскиот Полуостров. Таа е составена од два дела изолирани една од друга, скоро слични, едната е за мажи а другата за жени, заради кое нешто беше наречена Чифте, односно хамам или двојна бања. Моделот на оваа бања е симетричен, со собата за загревање на водата и зоната за капење во центарот, посебно за мажи посебно за жени, секоја имајќи свој влез од страните на самиот објект. Во внатрешноста се наоѓаше сала за брочење на мажите, и сала за депилирање на жените, сали за масажа, соби за одмор, соби со пареа за секој секс посебно. Една доста важна ствар за подвлекување е таа да евреите од Скопје ги користеа овие бањи за своите ритуални капења (за време на отоманскиот империум) поради тоа се изгради базен во големина на бањата специјално за нив. Денеска Чифте Хамам има галерија на уметност и е комплетно скриена од многуте магацини прилепени за монолитните ѕидови.

Комплексот acesta este unic în Europa și în Peninsula Balcanică. Construită în a doua jumătate a secolului XV, baia are o valoare arhitectonică imensă, de neegalat în Peninsula Balcanică. Ea se compune din două părți izolate una de cealaltă, aproape identice, una pentru bărbați și alta pentru femei, motiv pentru care de fapt acesta a fost numită Cifte, adică hamamul sau baia dublă. Tiparul acestei băi este unul simetric, cu camera de încălzire a apei și zonele de îmbăiere în centru, sapatat pentru femei și bărbați fiecare având propria sa cale de acces pe laturile construcției. În interiorul său se găsea o sală pentru bărbieritul bărbaților, o sală pentru epilatul femeilor, săli de masaj, camere de relaxare și camere de aburi pentru fiecare sex. Un lucru demn de menționat este acela că evreii din Skopje au folosit și ei această baie pentru ritualul scădatului (în timpul imperiului otoman) fapt care a dus la instalarea unui bazin de marmură în incinta băii special pentru ei. Astăzi Cifte Hamam adăpostește o galerie de artă și este aproape complet ascunsă de multitudinea de magazine lipite de zidurile sale monolitice.

продолжение во следниот број

Мокану Михаела
Попеску Венера

continuarea în numărul următor

Mocanu Mihaela
Popescu Venera

2009			НОЕМВРИ			30 дена		
д	н	с	Студен					
Н. 21 по Педесетница; Гл. 4; В. Ев. 10; Лит. Ап. Гал. 203; Ев. Лк. 35								
н	1	19	† Св. Прохор Пчинь; Прен. мошти на св. Јован Рил.; пр. Јоил					
п	2	20	Св. вмч. Артемиј; прел. Герасим Кефалониски					
в	3	21	† Св. Иларион еп. Мегленски; прел. Иларион Велики					
с	4	22	Св. Аверкиј епископ Ераполоски					
ч	5	23	Св. апостол Јаков, брат Господов					
п	6	24	Св. мч-чка Арета и др.; св. мч-чка Синклитикија					
с	7	25	Св. мч-ци Маркијан и Мартириј; св. Тавита (Задушница)					
Н. 22 по Педесет.; Гл. 5; В. Ев. 11; Лит. Ап. Гал. 215 и Тим. 292; Ев. Лк. 83 и Јн. 52								
н	8	26	Св. вмч. Димитриј Солунски – Митровден					
п	9	27	† Св. мч. Нестор					
в	10	28	Св. мч-чка Параскева – Петка Икониска; св. Димитриј Ростовски					
с	11	29	Прел. мч-чка Анастасија Римјанка					
ч	12	30	Св. мч-ци Зиновиј и Зиновија; св. апостол Клеопа					
п	13	31	Св. ап-ли Стахиј, Амплиј, Урван, Наркис и др.					
с	14	1	† Св. Козма и Дамјан (св. Врачи); св. мч. Јаков Костурски					
Н. 23 по Педесет.; Гл. 6; В. Ев. 1; Лит. Ап. Ефес. 220; Ев. Лк. 38								
н	15	2	Св. мч-ци Акиндин, Пигасиј, Автониј и др.					
п	16	3	† Обн. на храмот на св. вмч. Георгиј во Лида – Гурѓиц					
в	17	4	Прел. Јоаникиј Велики					
с	18	5	Св. мч-ци Галактион и Епистима					
ч	19	6	Св. Павле патријарх Цариградски					
п	20	7	Св. 33 мч-ци во Мелитија; св. мч-чка Тесалоникија					
с	21	8	Собор на св. архангел Михаил; св. Ангел Лерински					
Н. 24 по Педесетница; Гл. 7; В. Ев. 2; Лит. Ап. Ефес. 221; Ев. Лк. 39								
н	22	9	† Прел. Матрона; св. Нектариј Егински; св. Јован Колов					
п	23	10	Св. ап-ли Ераст, Олимп, Кварт, Родион, Сосипатер и др.					
в	24	11	† Св. вмч-ци Мина, Виктор и Викентиј; прел. Теодор Студит					
с	25	12	Св. Јован Милостив; прел. Нил Мироточив; пр. Ахиј					
ч	26	13	† Св. Јован Златоуст					
п	27	14	Св. ап. Филип; св. Григориј Палама; св. цар Јустинијан (Божијоно покл.)					
с	28	15	Св. мч. Гуриј и др.; прел. Пајсиј Величковски (Божијен пост)					
Н. 25 по Педесет.; Гл. 8; В. Ев. 3; Лит. Ап. Ефес. 224 и Кор. 131; Ев. Лк. 53 и Мт. 30								
н	29	16	† Св. апостол и евангелист Матеј					
п	30	17	Св. Григориј Чудотворец епископ Неокесариски					

НОЕМВРИЕ - BRUMAR		
(30 de zile - ziua are 10 ore, noaptea 14 ore)		
1	D	Сфинји фарае де аргинџи Cosma și Damian
Думиника а 22-а дупă Русали; Ап. Галатени 6, 11-18; Ев. Лука 16, 19-31 (Bogatul nemilostiv); glas 4, voscer, 10		
2	L	Сфинји Мс.: Achindin, Pigasie, Altonie, Elpidifor și Agapie
3	M	Сф. Мс.: Achepsima, Ep., Iosif, preotul și Aitala, diaconul
4	M	Cuv. Ioanichie cel Mare; Сф. Мс. Nicandru, Ep. și Ermeu, pr.
5	J	Сф. Мс. Galaction și Epistimia; Сф. Silvan și Grigorie, Arhiep.
6	V	Сф. Pavel Mărt., Patriarhul Constantinopolului; Cuv. Luca
7	S	Сф. 33 de Мс. din Melitina; Cuv. Lazăr (Pomenirea morților)
8	D	† Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil
Думиника а 24-а дупă Русали; Ап. Ефесени 2, 14-22; Ев. Лука 8, 41-56 (Invieria fiicei lui Iair); glas 5, voscer, 11		
9	L	Сф. Mucenici: Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Сф. Мс. Onisifor și Porfirie; Сф. Ierarh Neectarie Taumaturgul
10	M	Сф. Ап.: Rodion, Olimp, Erast și Sosipatru; Сф. Мс. Orest
11	M	Сф. Mucenici: Mina, Victor și Vichentie; Сф. Mucenița Ștefanida; Cuv. Teodor Studitul
12	J	Сф. Ioan cel Milostiv, Patr. Alexandriei; Cuv. Nil, Pustnicul; †) Сф. Martiri și Mărt. Năsăudeni: Atanasie Todoran din Bieștigiu, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra și Vasile din Telciu
13	V	†) Сф. Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului; Cuviosul Damaschin
14	S	† Сф. Apostol Filip; Сф. Grigorie Palama (Lăsatul secului pentru Postul Nașterii Domnului)
15	D	Сф. Cuvios Paisie de la Neamt; Сф. Мс. Mărturisitori: Gurie, Samona și Aviv (Inceputul Postului Nașterii Domnului)
Думиника а 25-а дупă Русали; Ап. Ефесени 4, 1-7; Ев. Лука 10, 25-37 (Pilda Samariteanului milostiv); glas 6, voscer, 1		
16	L	† Сфântul Apostol și Evanghelist Matei
17	M	Сф. Grigorie Taumaturgul; Cuv. Lazăr Zugravul și Zaharia
18	M	Сф. Mare Мс. Platon; Сф. Мс. Romano și Zahcu, diaconul
19	J	Сф. Prooroc Avdie; Сф. Sfințit Mucenic Varlaam
20	V	Înainteprăznuirea Intrării în Biserică a Maicii Domnului; †) Сф. Grigorie Decapolitul, Сф. Мс. Dasie; Сф. Proclu, Patr. С-полului
21	S	(†) Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (Dez. la pește)
22	D	Сф. Ап.: Filimon, Arhiep și Onisim; Сф. Мс. Cecilia (Dez. la pește)
Думиника а 26-а дупă Русали; Ап. Ефесени 5, 8-19; Ев. Лука 12, 16-21 (Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina); glas 7, voscer, 2		
23	L	†) Cuv. Antonie de la Iezerul-Văleea; Сф. Ierarh Amfilohie
24	M	Сф. Sfințiți Мс. Clement, Ep. Romei și Petru, Ep. Alexandriei
25	M	† Сф. Mare Muceniță Ecaterina; Сф. Mare Mucenic Mercurie (Odov. Prazniculul Intrării în Biserică a Maicii Domnului)
26	J	Сф. Cuviosii: Alpie Stălpnicul, Nicon și Stelian Paflagonul
27	V	Сфântul Mare Мс. Iacob Persul; Cuviosii Natanail și Pinufrie
28	S	Сф. Мс. Ștefan cel Nou; Сф. Мс. Irinarh (Dezlegare la pește)
29	D	Сф. Sfinții Мс.: Paramon, Filumen și Valeriu (Dezlegare la pește)
Думиника а 30-а дупă Русали; Ап. Колосени 3, 12-16; Ев. Лука 18, 18-27 (Dregătorul bogat - Păzirea poruncilor); glas 8, voscer, 3		
30	L	†) Сфântul Apostol Andrei cel Întăi Chemat - Ocrotitorul României; Сф. Frumenție (Dezlegare la pește)

SĂ ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ LIMBA MACEDONEANĂ

LECȚIA 24

СЕМЕЈСТВО

Женет сте ?

Да, мажена сум.

Не, не сум мажена.

Да, женет сум.

Со кого си женет ?

За кога си мажена ?

Кога ќе биде свадбата ?

Свршен(а) сте ?

Разведен(а) сум.

Вдовец (вдовица) сум.

Дозволете да ви ги претставувам членовите на моето семејство:

- татко ми,
- мајка ми,
- брат ми,
- сестра ми,
- дедо ми,
- баба ми,
- стрико ми,
- стрина ми,
- вујко ми,
- вујна ми,
- тетка ми,
- тетин ми,
- братучед ми,
- братучетка ми,
- внук ми,
- внука ми.

Имате браќа, сестри ?

Имам еден брат и една сестра.

Јас немам ни брат ни сестра.

Имате ли деца ?

Колку деца имате ?

Имам три деца: еден син и две девојчиња.

SEMEISTVO

Jenet ste ?

Da, majena sum.

Ne, ne sum majena.

Da, jenet sum.

So cogo si jenet ?

Za cogo si majena ?

Coga che bide svadbata ?

Svârşen(a) ste ?

Razveden(a) sum.

Vdoveţ (vdoviţa) sum.

Dozvolete da vi ghi pretstavuvam cilenovite na moeto semeistvo :

- tatco mi,
- maica mi,
- brat mi,
- sestra mi,
- dedo mi,
- baba mi,
- strico mi,
- strina mi,
- vuico mi,
- vuina mi,
- tetca mi,
- tetin mi
- bratucied mi,
- bratucietca mi,
- vnuc mi,
- vnuca mi.

Imate brachia, sestri ?

Imam eden brat i edna sestra.

Ias nemam ni brat ni sestra.

Imate li deţa ?

Colcu deţa imate ?

Imam tri deţa : eden sin i dve de-voicinia.

FAMILIA

Sunteţi căsătorit ?

Da, sunt căsătorită.

Nu, nu sunt căsătorită.

Da, sunt căsătorit.

Cu cine eşti căsătorit ?

Cu cine eşti căsătorită ?

Când va avea loc nunta ?

Sunteţi logodit(ă) ?

Sunt divorţat(ă).

Sunt văduv(ă).

Permiteţi-mi să vă prezint membrii familiei mele :

- tatăl meu,
- mama mea,
- fratele meu,
- sora mea,
- bunicul meu,
- bunica mea,
- unchiul meu, fratele tatei
- mătuşa mea, soţia lui
- unchiul meu, fratele mamei
- mătuşa mea, soţia lui
- mătuşa mea, sora tatei / mamei
- unchiul meu, soţul ei
- verişorul meu,
- verişoara mea,
- nepotul meu,
- nepoata mea.

Aveţi fraţi ?

Am un frate şi o soră.

Eu nu am nici un frate.

Aveţi copii ?

Câţi copii aveţi ?

Am trei copii : un băiat şi două fete.

Имам едно девојче и едно машко.	Imam edno devoicie i edno maşco.	Am o fetiţă şi un băiat.
Имам близнаци.	Imam bliznaţi.	Am gemeni.
Не, немам деца.	Ne, nemam deţa.	Nu, nu am copii.
Имам само едно дете.	Imam samo edno dete.	Am numai un copil.
Децата се мали или големи ?	Deţata se mali ili golemi ?	Copii sunt mari sau mici ?
Колку години имаат вашите деца ?	Colcu godini imaat vaşite deţa ?	Câţi ani au copii dumneavoastră ?
Син ми има десет години, а ќерка ми, осум	Sin mi ima deset godini, a cherca mi, osum.	Fiul meu are zece ani, iar fiica, opt.
Помалата ќерка има само една година и три месеци.	Pomalata cherca ima samo edna godina i tri meseţi.	Fiica mea cea mică are numai un an şi trei luni.
Како се викаат вашите деца ?	Caco se vicaat vaşite deţa ?	Cum se numesc copii dumneavoastră ?
Имате многу роднини ?	Imate mnogu rodnini ?	Aveţi multe rude ?
Каде живеат вашите роднини ?	Cade jiveat vaşite rodnini ?	Unde locuiesc rudele dumneavoastră ?
Сите мои роднини живеат во Македонија.	Site moi rodnini jiveat vo Machedonia.	Toate rudele mele stau în Macedonia.
Имате роднини во странство ?	Imate rodnini vo stranstvo ?	Aveţi rude în străinătate ?
Господинот, госпоѓата е ваш(а) роднина ?	Gospodinot, gospoghiata e vaş(a) rodnina ?	Domnule, doamna este rudă cu dumneavoastră ?

НАСТАНИ

► Како и секоја година, во почетокот на месец октомври, македонските етници го слават почнувањето на новата учебна година со курсеве на македонски јазик – мајчиниот јазик кој се одржува во недела во рамките на курсевите, одржани во просториите на нивните Организалџији во целата држава. Оваа година домакин на генералните манифестации за започнување на новата школска година беа општините од Крајова во Асоцијацијата ма Македонците од Романија. Со оваа прилика во времето од 2 – 4 октомври 2009 година беа домаќини на сите македонски етници од сите општини на државата. Како и секогаш кога се најавени неделните курсеви е врвна точка и нај емотивен момент, момент кој се очекува од сите со нетрпение, нетрпение кое лесно може да се прочита на лицата на идните ученици. Ученици или не, сите , ги доживуваат овие сигурни возбудања во новиот почеток. ► Во местото Баилешти во периодот од 16 – 18 октомври 2009 година се одржа „Фестивалот на Виното – Забар“, и „Деновите на Есента“, прослави на која беше поканета да присуствува и Асоцијацијата на Македонците од Романија како учесник и излагач. Со оваа прилика граѓаните од Баилешти се запознаја со обичајите, традициите и специјалните јадења од кујната на македонските етници од зоната, а не само од таму. Со оваа прилика културниот ансамбал Сонце се престава

EVENIMENTELE LUNII

► Ca de fiecare dată la începutul lunii octombrie comunitatea macedoneană celebrează începerea unui nou an de cursuri de limbă acedoneană — limbă maternă, în cadrul cursurilor de duminică organizate de către organizație la sediile sale din țară. Anul acesta gazdă a manifestărilor generate de începerea unui nou an de studiu a fost filiala din Craiova a Asociației Macedonenilor din România. Care în perioada 2-4 octombrie 2009 a avut drept oaspeți etnici macedoneni din toate filialele din țară. Ca de fiecare dată momentul când sunt declarate deschise cursurile de duminică reprezintă punctul culminant și cel mai emoționant al evenimentului, momentul pe care cu toții îl așteptau cu multă nerăbdare, nerăbdare care se putea ușor citi pe fețele viitorilor elevi. Elevi sau nu, cu toții au rețrăit cu această ocazie emoțiile de netăgăduit ale unui nou început. ► În localitatea Băilești s-a desfășurat în perioada 16-18 octombrie 2009 “Festivalul Zaibărului” și “Zilele Toamnei”, evenimente la care a fost invitată să participe și Asociația Macedonenilor din România în calitate de participant și expozant. Cu această ocazie băileștenii au putut să facă cunoștință cu obiceiurile, tradițiile și preparatele culinare specifice etniei macedonene din zonă și nu numai. Cu această ocazie ansamblul artistic Sonțe a prezentat pentru

за прв пат со новиот артистички програм, чиј кореограф е Г-жата Константина Думитреску – председател на Асоцијацијата на Македонците од Романија. На АМР за прикажаната изложба му беше доделена Диплома за нај успешна изложба. ► Во последниот викенд од месец октомври Асоцијацијата на Македонците од Романија беше поканета да присуствува на „Тргот на Свети Димитрија“, трг кој стана традиција и е организиран од страна на Музејот Село од Букурешт. На оваа прослава, Организацијата присуствуваше со изложба каде беа изнесени изданијата “Едитура на Македонците”, убави и живо обоени, македонски чарапи, македонски опинци и производите на кујната специфични за македонците етници : зелници со праз, со тиква, полнети црвени пиперки наречени ракови полегнати на постела од зелка, тавче гравче со кобасици, пита, качамак со сирење и тифенеак со тиква кој е секогаш присутен. Тргот беше добра прилика за лугето на Букурешт, за да се запознаат со карактеристичните елементи и културата на македонските етници од Романија. На оваа прослава беше присутен и ансамлот Сонце, кој се претстави со 9 нови танци.

СВЕТИ ДИМИТРИЈА

Големиот Мученик Свети Димитрија живееше за времето на царевите Диоклициан и Максимиан Галериу (284-311) и беше син на војводата на крепоста Тесалоники, крстен во таино од своите родители, од страв на големите преселувања на христијаните. Родителите го учеле во една скриена соба од палатата за сите таини на верата, внесувајќи му познавања за нашиот Господ Исус Христос, како и милос за сиромасите, чинење, односно, правење добро, на оној кој тоа го заслужува. И така, Димитрија ја дозна стварноста од зборовите на своите родители, али, посебно, започна да работи восебе дарбата на Господа. И младиот растеше со годините и мудроста, качувајќи се на скалата од силен посилен. И кога стигна на најдората возраст родителите починаа, оставајќи го младиот Димитрија наследник на многу имања, а и со нивното добро име.

Така да, Царот Максимиан, кога слушна за смрта на војводата на Тесалоники, го повика синот на истиот, и запознавајќи се со неговата мудрост, го постави војвода на местото од неговиот татко. И беше примен Сфетецот со голема чест од граѓаните, а тој го водеше со доста храброст народот, проповедајќи им го правото, вербата во Христос.

Така да, не после долго време, царот разбра да војводата Димитрија е христијан, се наљути многу. Како захвала, враќајќи се со богатства од војните, Максимиан даде порака да се празнува во секоја крепост, во чест на сите зеи (богови), и стигна царот и во Тесалоник. Го праша Димитрија, дали е стварно што се слуша за него, тој одговори јасно, и потврди дека е христијанин и дека е против неверата и не би се крстел на паганците (антихристијаните). Тогаш одмах царот нареди да биде затворен во

prima dată noul său program artistic al cărui principal coreograf a fost doamna Constantina Dumitrescu—președintele Asociației Macedonenilor din România. Standul de prezentare al A.M.R. a luat cu această ocazie diploma pentru cel mai reușit stand. ► În ultimul week-end al lunii octombrie Asociația Macedonenilor din România a fost invitată să participe la “Târgul de Sfântul Dumitru”, târg devenit tradiție și organizat de către Muzeul Satului din București. La acest eveniment organizația a participat cu un stand unde au fost expuse publicațiile Editurii Macedoneanul, frumoșii și viu colorații ciorapi macedoneni, opincile macedonene și nelipsitele produse culinare specifice etniei : plăcintele cu spanac, cu praz și cu dovleac, racii frumos întinși pe un pat de varză, tavce gravce alături de cârnați, pite, mălaiul cu brânză și nelipsitul tifeneac cu dovleac. Târgul a constituit un bun prilej pentru bucureșteni să facă cunoștință cu elementele caracteristice culturii etniei macedonene din România, la eveniment fiind prezent și ansamblul artistic Sonțe care a prezentat un program cuprinzând 9 dansuri caracteristice.

SFÂNTUL DIMITRIE

Sfântul Mare Mucenic Dimitrie a trăit pe vremea împăraților Dioclețian și Maximian Galeriu (284- 311) și era fiul voievodului cetății Tesalonicului, botezat în taină de părinții săi, de frica cruntelor prigoane împotriva creștinilor. Și îl învățau părinții în camera cea ascunsă a palatului lor toate tainele sfintei credințe, luminându-i cunoștința despre Domnul nostru Iisus Hristos, precum și milostenia cea către săraci, săvârșind, adică, faceri de bine, celor ce trebuiau. Și așa, Dimitrie a cunoscut adevărul din cuvintele părinților săi, dar, mai ales, a început a lucra într-însul darul lui Dumnezeu. Și tânărul creștea cu anii și cu înțelepciunea, urcând ca pe o scară, din putere în putere. Și, ajungând la vârsta cea mai desăvârșită, părinții lui s-au dus din vremelnica viață, lăsând pe tânărul Dimitrie moștenitor nu numai al multor averi, ci și al bunului lor nume.

Deci, Maximian împăratul, auzind de moartea voievodului Tesalonicului, a chemat la dânsul pe fiul acestuia și, cunoscându-i înțelepciunea, l-a făcut voievod în locul tatălui său. Și a fost primit Sfântul cu mare cinste de cetățeni, iar el cărmuia cu multă vrednicie poporul, propovăduind pe față dreapta credință și aducând pe mulți la Hristos.

Deci, nu după multă vreme, a cunoscut împăratul că voievodul Dimitrie este creștin și s-a mâniat foarte. Drept aceea, întorcându-se biruitor dintr-un război cu sciții, Maximian a poruncit să se facă praznice în fiecare cetate, în cinstea zeilor, și a venit împăratul și la Tesalonic. Și, Dimitrie fiind întrebat, de sunt adevărate cele auzite despre dânsul, a răspuns cu îndrăzneală, mărturisind că

темници, додека се завршат игрите припремени за неговото идење.

Се радуваше царот, посебно, гледајќи еден познат борец, по име Лие, вандал по семејство, висок, силен и страшен на изглед, се бореше со силни и ги убиваше, фрлајќи ги на копје. Така да, таму беше и еден млад христијанин, по име Нистор, познат на Сфети Димитрија. Кога виде како Лие убива луѓе безмилосно, а посебно христијани, се наљути и скокна. Сакајќи да се бори со Лие али прво отиде до кај Сфетецот, во темница, барајќи од него молитви и благослов да го победи убиецот на луѓе. И да го прекрсти на челото. Сфетецот му одговори: „Оди Лие ке го победиш и на Христос ке му се исповедиш!“,

Значи, влегувајќи во борба со Лие, Нистор викна: „Господ на Димитрија, помогни ми!“, И одеднаш го фрли долу на земјата Лие, и го уби. Царот се наљути поради смрта на Лие.

Кога најде дека Свети Димитрија е тој кој го потикна Нистора да се бори со Лие, царот пушти војници, наредувајќи им да го прободат со копја Сфетецот, во темницата зато што е тој причина за смрта на Лие. И ова се деси одма, големиот Димитрија си ја даде душата во рацете на Господа. Над неговите мошти се направија многу чуда и големи оздравувања. Исто

тогаш по наредбите на царот, му се сече главата на Сфетиот Нестор.

Лежејќи така трупот на мртвиот Сфетец на земјата, дојдоја неколку христијани ги зебоја моштите и ги закопаја со почести и господова љубов. Еден слуга на сфетецот кој го служеше, кога сфетецот го прими убодот, тој како и колку можеше ја собра крвта на мученикот, во сфетата мантија која ја носеше сфетецот на своите рамења, и прстенот на Сфетецот кој го носеше на крватата рака, се направија многу чуда со него, со кое нешто се

este creștin și a defăimat închinarea păgânească. Și îndată, împăratul a poruncit să-l închidă în temniță, până la încheierea jocurilor în cinstea venirii sale.

Și se bucura împăratul, mai ales, văzând pe un luptător vestit, pe Lie, vandal de neam, înalt, puternic și înfricoșător la chip, că se lupta cu cei viteji și-i ucidea, aruncându-i în sulite. Deci, era acolo un tânăr creștin, anume Nestor, cunoscut Sfântului Dimitrie. Acesta, văzând pe Lie ucigând fără cruțare pe oameni, mai cu seama pe creștini, s-a aprins de râvnă. Și vrând să se lupte cu Lie a alergat la Sfântul, în temniță, cerând de la dânsul rugăciuni și binecuvantare ca să-l poata birui pe acel ucigaș de oameni. Și, însemnându-l cu semnul crucii pe frunte, Sfântul i-a zis: "Du-te și pe Lie vei birui și pe Hristos vei mărturisi!"

Deci, intrând în luptă cu Lie, Nestor a strigat: "Dumnezeul lui Dimitrie, ajută-mi!" Și îndată, trântindu-l jos pe Lie, l-a omorat. Și s-a întristat împăratul de moartea lui Lie. Aflând însă că Sfântul Dimitrie este cel care l-a îndemnat pe Nestor să se lupte cu Lie, împăratul a trimis ostași, poruncindu-le să-l străpungă cu sulitele pe Sfântul, în temniță, pentru că a fost pricina morții lui Lie. Și aceasta, făcându-se îndată, marele Dimitrie și-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu. Și s-au făcut la moaștele lui multe minuni și prea slăvite

tămăduiri. Tot atunci, din porunca împăratului, s-a tăiat capul și Sfântului Nestor.

Așadar, zăcând trupul sfântului mort pe pământ, au luat apoi niște creștini cinstitele lui moaște și le-au îngropat cu cinste și cu dragoste dumnezeiască. Iar o slugă a sfântului care-l slujea, când a primit sfântul fericita junghiere, acesta precum a putut a strâns sfințitul sânge al mucenicului, în sfânta mantie ce purta sfântul pe umere, și inelul sfântului ce-l purta în mână însângerat cu mucenicescul sânge, multe minuni a făcut cu el, încât

Adresa este : București,
strada Thomas Masarik, nr.
29 A, sector 2

Telefon : 212.09.22
Telefon/Fax : 212.09.23
Email : asmacedonenilor@yahoo.com.sg

VIZITAȚI

www.asociatia-macedonenilor.ro

*Publicație editată de Asociația
Macedonenilor din România, cu
sprijinul Guvernului României -
Departamentul pentru Relații
Interetnice din cadrul Secretariatului
General al Guvernului României*

ISSN : 1582-831x

Directorul ziarului
Liana Dumitrescu

Redactor Șef
Constantina Dumitrescu

Redactor
Laura Rogobete

Tehnoredactare computerizată
Laura Rogobete

Traducere
Janevska Tatjana

Colaboratori : Mihaela Mocanu,
Venera Popescu, Liana
Dumitrescu, Viorel Dumitrescu alții

наполна крепоста Тесалоник. Ова нешто не можеше да се скрие од Максимилиан. Тој од претрпената завист го фати одмах чудниот слуга по име Лупу(волк) и го убија.

После некое време а и зголемувајќи се чудата и разнесувајќи се во сите места, еден човек по име Леонте, човек поштен и со топлина према верата на Христос, падна тешко болен, и кога повеќе не се осекаше добро сакаше поарно да умре пошто ни лекарите неможеле да му помогнат, за да го оздрават, а болеста се потешко навлезе, се обрати на светата црква на маченикот одма да биде однесен таму, одмах како го донесоа и го поставија во црквата го повика името на светецот низ неговите усни, одмах се излекува од болеста што ја имаше. Кога Леонте оздрави, одма чим имаше прилика даде отплата. Зато што тој без да сака ја растури малата црква каде беше сместен трупот на Светецот, пошто беше доста мала.

И созида од темели Црква поголема во крепоста Тесалоник, која е и ден денес, е деоста пристојна и е на самата големата улица.

Амин.

s-a umplut toată cetatea Tesalonicului. Drept aceea nici nu era cu putință a se ascunde aceasta de Maximilian, iar el a suferit de zavistie și a prins numaidecât pe acea minunată slugă, care se chema Lupul și l-a omorât.

Deci trecând câtăva vreme și înmulțindu-se minunile și ajungând în toate locurile, un om oarecare anume Leontie, foarte de cinste și cu caldură spre credința în Hristos, a căzut într-o boala foarte grea, și când începuse a socoti că mai de dorit e moartea și neputând doctorii nimic a-i face spre a-l vindeca și boala tot întărindu-se, a năzuit la sfânta biserică a mucenicului, și îndată cum l-au dus și l-au pus acolo și el chemând numele sfântului prin buzele sale, lesne s-a tămăduit de acea boală. Și precum Leontie și-a luat tămăduirea, așa fără de zăbavă precum a putut a dat răsplătirea. Căci el stricase fără a voi aceasta locașul cel mic unde era trupul sfântului, fiind acesta foarte strâmt. Și a zidit din temelie locaș mai mare în cetatea Tesalonicului, care stă până astăzi foarte cuvios în fața uliței celei mari.

Amin.

CONȚINUT :

Băileștiul și macedonenii	2-3
Festivalul zaibărului	3-4
Toamna	4
Tezaur macedonean	4-6
De la un macedonean	6-7
Jurământ	8
Drama macedonenilor	8
Seară macedoneană	8-9
Diplomația parlamentară	9-10
Libertatea presei	10-11
Macedonia, UE și NATO	11
DUM	11-12
Skopje	12-15
Calendar ortodox	15
Limba macedoneană	16-17
Evenimentele lunii	17-18
Sfântul Dumitru	18-20

СОДРЖИНА

Баилешт и македонците	2-3
Фестивал на вивиното	3-4
Есен	4
Македонско богатство	4-6
Од страна на еден македонц	6-7
Заклетва	8
Драма на мекедонците	8
Македонска вечер	8-9
Парламентарска дипломатија	9-10
Слободна штампа	10-11
Македонија, ЕУ и НАТО	11
СМД	11-12
Скопје	12-15
Парвославен календар	15
Македонски јазик	16-17
Настани	17-18
Свети Димитрија	18-20